

ZAPISNIK
sa 26. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane dana 22. februara 2018. godine

Sjednica je počela u 13.10 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Luid Škrelja, Miloš Nikolić, dr Dragutin Papović, mr Ervin Ibrahimović, dr Halil Duković, dok je odsutnu članicu Odbora Nadu Drobnjak, u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore, mijenjao poslanik Mihailo Anđušić.

U svojstvu ovlašćenih predstavnika predlagača prijedloga zakona, sjednici Odbora prisustvovali su: Nikola B. Šaranović, generalni direktor Direktorata za međunarodnu pravosudnu saradnju i projekte u Ministarstvu pravde i Novo Radović, direktor Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija.

Takođe, sjednici su prisustvovali službenici Odbora: v.d. sekretar mr Jasmin Bojadžić, kao i saradnici u Odboru Blagota Marunović i Vanja Čabarkapa.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED

- 1. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o sporazumima o izboru suda;**
- 2. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država na unapređenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA.**

Prva tačka dnevnog reda: Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o sporazumima o izboru suda.

Uvodne napomene o Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije o sporazumima o izboru suda, dao je Nikola B. Šaranović, generalni direktor Direktorata za međunarodnu pravosudnu saradnju i projekte u Ministarstvu pravde.

Predstavnik predlagača je istakao da je potpisivanje Konvencije u skladu sa strateškim smjericama za uspostavljanje kvalitetnog pravnog i institucionalnog okvira za efikasnu međunarodnu pravnu pomoć i saradnju, koje su definisane Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018, kojima je predviđeno prenošenje evropskih standarda u crnogorsko zakonodavstvo prije pristupanja, kako bi se obezbijedili dovoljni kapaciteti, znanje i iskustvo za njihovu neposrednu primjenu nakon pristupanja Crne Gore u EU.

Konvencija se primjenjuje u međunarodnim predmetima na sporazume o isključivom izboru suda sklopljene u građanskim i privrednim stvarima. Konvencija propisuje uslove za zaključivanje sporazuma o isključivom izboru suda, nadležnost ugovorenog suda, postupak

za priznanje i izvršenje odluke izabranih sudova druge države i slučajeve mogućnosti odbijanja priznanja i izvršenja odluka.

Generalni direktor Direktorata za međunarodnu pravosudnu saradnju i projekte g. Šaranović je istakao da se Konvencija ne primjenjuje kada je strana fizičko lice kao potrošač, na ugovore o radu, status i poslovnu sposobnost fizičkih lica, porodične stvari, nasljeđe, stečaj, prevoz putnika i robe, zagađivanje mora, tržišnu utakmicu, nuklearnu štetu, odštetne zahtjeve za tjelesne povrede, stvarna prava na nekretninama, registraciju pravih lica, pitanja povrede intelektualne svojine osim autorskih i srodnih prava, valjanost upisa u javne registre, arbitražu i sa njom povezane postupke.

Sporazum o izboru isključivo nadležnog suda znači sporazum koji sklope dvije ili više strana i koji, za potrebe odlučivanja u sporovima koji su nastali ili bi mogli nastati u vezi s određenim pravnim odnosom, određuje sudove jedne države ugovornice ili jedan ili više posebnih sudova jedne države ugovornice, čime je isključena nadležnost svih drugih sudova. Sudska odluka koju donese sud države ugovornice, koji je određen u sporazumu o izboru isključivo nadležnog suda, priznaje se i izvršava u drugim državama ugovornicama, a priznavanje ili izvršenje može se odbiti samo zbog razloga navedenih u Konvenciji.

Konvencijom o sporazumima o izboru suda daje se vrijedan doprinos promociji autonomije strana u međunarodnim privrednim transakcijama i povećava predvidljivost pravosudnih rješenja, uz obezbjeđenje potrebne pravne sigurnosti za stranke da će se poštovati njihov sporazum o izboru suda i da će presuda koju je donio izabrani sud biti priznata i izvršiva u međunarodnim postupcima.

Imajući u vidu da će Crna Gora, danom pristupanja EU, neposredno primjenjivati i Uredbu o evropskom izvršnom nalogu, Uredbu o platnom nalogu i Uredbu o sporovima male vrijednosti broj 861/2007 od 11.07.2007. godine, koje se, takođe, odnose na priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka u građanskim i privrednim stvarima, Konvencijom o sporazumima o izboru suda zaokružuje se pitanje priznanja i izvršenja stranih sudskih odluka u građanskim i privrednim stvarima, zaključio je Nikola B. Šaranović, generalni direktor Direktorata za međunarodnu pravosudnu saradnju i projekte u Ministarstvu pravde.

Uz jednoglasnu podršku članova, Odbor je odlučio da, polazeći od svoje nadležnosti, Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o sporazumima o izboru suda, u predloženom tekstu, prosljedi Skupštini Crne Gore na usvajanje.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine, imenovan je poslanik Miloš Nikolić.

Druga tačka dnevnog reda: Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država na unapređenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA.

Uvodne napomene o Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država na unapređenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA dao je Novo Radović, direktor Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija.

Predstavnik predlagača je istakao da je u savremenim0 uslovima poslovanja povećana mogućnost poreske evazije, te da je jedan od osnovnih interesa poreskih administracija da zaključenjem posebnog ugovora obezbijede pravni osnov za međunarodnu saradnju i razmjenu informacija o poreskim obveznicima, u cilju efikasnije borbe protiv poreske evazije.

Kongres SAD-a je, u martu 2010. godine, u cilju sprječavanja utaje poreza, odnosno obezbjeđivanja naplate poreza od poreskih obaveznika SAD-a koji posjeduju sredstva na računima otvorenim u stranim bankama i drugim finansijskim institucijama, usvojio Zakon o izvršenju poreskih obaveza u pogledu računa u inostranstvu, kojim je uveden režim izvještavanja za finansijske institucije u odnosu na određene račune.

Na osnovu ovog zakona 2012. godine donijet je FATCA propis čija je svrha razmjena informacija o bankarskim računima i transferu sredstava američkih državljana u Crnoj Gori, koja bi se vršila između nadležnog organa Crne Gore (Poreske uprave) i Uprave javnih prihoda SAD-a (IRS) kao nadležnog organa.

Za pristup ovom sistemu bila su predviđena dva modela i to: da se sve finansijske institucije samostalno registruju i zakluče pojedinačne ugovore sa IRS-om, da Vlada Crne Gore i Vlada SAD-a zakluče bilateralni sporazum sa mogućnošću odabira između dva podmodela, da sve finansijske institucije dostavljaju podatke nadležnom organu Crne Gore koji bi iste prosljeđivao IRS-u ili da finansijske institucije samostalno dostavljaju podatke IRS-u.

Imajući u vidu postojanja zakonskog ograničenja banaka u Crnoj Gori da dostavljaju podatke koji predstavljaju bankarsku tajnu (član 84. Zakona o bankama), odnosno zabrane dostavljanja trećim licima podataka o transferima sredstava klijentima bez njegove pisane saglasnosti, utvrđeno je da prvi model FATCA propisa nije prihvatljiv za Crnu Goru, dodao je direktor Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija, Novo Radović.

Kao najprihvatljiviji model bilateralne saradnje sa IRS-om, predloženo je zaključivanje sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade SAD-a, po kojem bi finansijske institucije u Crnoj Gori bile u obavezi da dostavljaju podatke o transferima sa računa američkih rezidentnih lica otvorenih u Crnoj Gori nadležnom organu Ministarstvu finansija, odnosno Poreskoj upravi, koja bi iste po propisanoj proceduri prosljeđivala Upravi javnih prihoda SAD-a, odnosno IRS-u.

Imajući u vidu da Crna Gora nema potpisan Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa SAD-om, niti je pristupila primjeni Konvencije Savjeta Evrope o uzajamnoj administrativnoj saradnji u oblasti oporezivanja, moguća je samo primjena nerecipročnog modela izvještavanja, prema kojem IRS nije dužna da crnogorskom nadležnom tijelu dostavlja informacije o transferima sa računa crnogorskih rezidentnih lica otvorenih u SAD-u.

G. Novović je naglasio da, budući da, Vlada Crne Gore podržava unapređenje osnovnih ciljeva politike FATCA na unapređenju izvršenja poreskih obaveza na međunarodnom nivou, u cilju sprječavanja poreske evazije, 1. juna 2017. godine, u Podgorici, potpisan je Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade SAD-a na unaprjeđenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA.

Shodno navedenom sporazumu, finansijske institucije u Crnoj Gori biće u obavezi da dostavljaju podatke o transferima sa računa američkih rezidentih lica otvorenih u Crnoj Gori, nadležnom organu Ministarstvu finansija, odnosno Poreskoj upravi koja bi iste po propisanoj proceduri, godišnje, automatski prosljeđivala Upravi javnih prihoda SAD-a.

Poreska uprava Crne Gore će, sa svim informacijama dobijenim od strane Uprave javnih prihoda SAD-a, postupati kao sa povjerljivim informacijama i objelodaniće te informacije ukoliko to bude neophodno za izvršavanje svojih obaveza po osnovu ovog Sporazuma. Te informacije se mogu objelodaniti u vezi sa sudskim postupcima koji se odnose na izvršavanje obaveza Crne Gore po osnovu ovog Sporazuma.

Informacije, koje se dostavljaju Upravi javnih prihoda SAD-a, će se tretirati kao povjerljive i mogu biti objelodanjene samo licima ili organima, uključujući sudove i administrativna tijela, Vlade Sjedinjenih Američkih Država koji se bave određivanjem, naplatom ili administriranjem, izvršenjem ili tužilačkim postupkom protiv u vezi sa, ili utvrđivanjem žalbenih postupaka u vezi sa, saveznim porezima SAD-a ili nadzorom tih funkcija. Ta lica ili organi će koristiti te informacije samo za te svrhe. Ta lica mogu objelodaniti informacije u postupcima javnih sudova ili u pravosudnim odlukama. Informacije se ne mogu objelodaniti bilo kom drugom licu, subjektu, organu ili jurisdikciji. Izuzetno, kada Crna Gora dostavi prethodnu pisanu saglasnost, informacije se mogu koristiti za potrebe dozvoljene u skladu sa odredbama međudržavnih ugovora o uzajamnoj pravnoj pomoći koji su na snazi između ugovornih strana, a koji omogućavaju razmjenu poreskih informacija, dodao je g. Novović.

Posebno ukazujemo da se implementacijom odredbi FATCA sporazuma neće uspostaviti nove obaveze za korisnike računa, već će se otvaranje računa kod poslovnih banaka i dalje sprovoditi saglasno propisu Centralne banke Crne Gore, uz neophodnu propisanu dokumentaciju.

Nakon potvrđivanja navedenog sporazuma, kako finansijske institucije tako i Poreska uprava će morati da prilagode svoje informacione sisteme u cilju realizacije obaveza preuzetih sporazumom.

Direktor Direktorata za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija, Novo Radović je istakao da imajući u vidu prethodno navedeno, u cilju unapređenja izvršavanja poreskih obaveza na međunarodnom nivou i sprovođenja FATCA propisa na osnovu domaćeg izvještavanja i automatske razmjene informacija, uz uslov povjerljivosti i ograničenosti korišćenja istih, predlažem da Skupština Crne Gore usvoji Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država na unaprijeđenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA.

Predsjednik Odbora, Andrija Nikolić je naglasio da je stručna služba Odbora u Prijedlogu zakona konstatovala tehničke greške koje je potrebno ispraviti, a sa kojima je predstavnik predlagača upoznat uoči početka sjednice. Gospodin Novović se složio sa prijedlogom da se izvrši tehnička dorada teksta sporazuma, nakon njegovog usvajanja a prije nego bude izvršena objava teksta ovog prijedloga zakona u Službenom listu.

Poslanik dr Halil Duković je istakao da je prijedlog zakona jednosmjernan te da se odnosi samo na američke državljane u Crnoj Gori a ne i na građane Crne Gore koji žive u USA.

Gospodin Novović je naveo da u ovom slučaju ne postoji recipročnost i ponovio da Crna Gora nema potpisan Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa SAD-om, te da ne postoji spornost da se zaključi ugovor koji će biti od interesa za suzbijanje poreskih utaja i dvostrukog oporezivanja i time udovolji zahtjevu bilo koje države.

Uz jednoglasnu podršku članova, Odbor je odlučio da, polazeći od svoje nadležnosti, Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država na unapređenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA, u predloženom tekstu, proslijedi Skupštini Crne Gore na usvajanje.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine, imenovan je poslanik dr Halil Duković.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 13:40 časova.

v.d. SEKRETAR ODBORA

mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA

Andrija Nikolić